

Οδηγός εκπαιδευτών ABA προσχολικής ηλικίας: Ατζέντα και σχέδια μαθημάτων

Εισαγωγή

Ο Οδηγός Εκπαιδευτών Preschool ABA προσφέρει ένα αναλυτικό πρόγραμμα για μια διήμερη εκπαιδευτική συνεδρία, που περιλαμβάνει θέματα όπως η ευαισθητοποίηση σχετικά με τον αυτισμό, η διαχείριση της συμπεριφοράς, η αξιολόγηση της συμπεριφοράς, η μέτρηση της συμπεριφοράς και οι μέθοδοι αντιμετώπισης της προκλητικής συμπεριφοράς.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι προσεκτικά σχεδιασμένο ώστε να διασφαλιστεί ότι οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν σε βάθος τον αυτισμό και θα μάθουν να εφαρμόζουν αποτελεσματικές τεχνικές για τη διαχείριση των προκλητικών συμπεριφορών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρακτικές δραστηριότητες, ομαδικές συζητήσεις και συζητήσεις αναστοχασμού.

Πρόγραμμα κατάρτισης

Ημέρα 1.

Στόχος ημέρας: Η κατάρτιση για τη διαταραχή του φάσματος του αυτισμού (ΔΑΦ) και οι στρατηγικές παρέμβασης για την αντιμετώπιση προκλητικών συμπεριφορών.

1. Εισαγωγή

- Καλωσόρισμα και συστάσεις.
- Προσδοκίες των συμμετεχόντων.
- Ανάδειξη της σημασίας της ανατροφοδότησης και συγκρότηση ομάδων ανατροφοδότησης.
- Επισκόπηση του προγράμματος κατάρτισης.
- Icebreakers (βλ. παράρτημα 1 για περισσότερες ιδέες).
- Ανατροφοδότηση (βλ. παράρτημα 2).
- Προαξιολόγηση (βλ. παράρτημα 3).

2. Κατανόηση της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ):

Ο εκπαιδευτής εξηγεί τον ορισμό και τα χαρακτηριστικά της διαταραχής του φάσματος του αυτισμού. Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν τα διαγνωστικά κριτήρια για τη διαταραχή του φάσματος του αυτισμού.

Παραδείγματα προτεινόμενων δραστηριοτήτων:

- Μελέτη Περίπτωσης: Ανάλυση περιπτώσεων ατόμων με ΔΑΦ και εντοπισμός χαρακτηριστικών και λειτουργιών της συμπεριφοράς (Παράρτημα 4)

- Δραστηριότητα παιχνιδιού ρόλων: Προσομοίωση σεναρίων για τον εντοπισμό των χαρακτηριστικών της ΔΑΦ (Παράρτημα 4).

-Ομαδική συζήτηση: Ανταλλαγή σκέψεων, ερωτήσεων ή εμπειριών σχετικά με τη ΔΑΦ (Παράρτημα 4).

3. Συμπεριφορική παρέμβαση:

- Ορισμός της συμπεριφοράς με παραδείγματα και μη παραδείγματα (Παράρτημα 5)
- Εξηγήστε το μοντέλο ABC της συμπεριφοράς (Παράρτημα 6).

4. Αρχές της συμπεριφοράς:

- Αρχές της συμπεριφοράς: ορισμός (Παράρτημα 6).
- Συζήτηση για την ενίσχυση και την τιμωρία (Παράρτημα 6)

5. Λειτουργίες της συμπεριφοράς:

- Ορισμός των λειτουργιών της συμπεριφοράς (παράρτημα 7).
- Να μάθουν να αναγνωρίζουν τις λειτουργίες της συμπεριφοράς (Παράρτημα 7).
- Παρουσίαση κοινών λειτουργιών της συμπεριφοράς (Παράρτημα 7).

6. Ανατροφοδότηση

7. Ανακεφαλαίωση:

- Σύνοψη των βασικών θεμάτων που καλύφθηκαν κατά την 1^η ημέρα
- Προεπισκόπηση της 2^{ης} ημέρας.

Ημέρα 2

Στόχος ημέρας: Η κατάρτιση για τη λειτουργική αξιολόγηση της συμπεριφοράς, τη μέτρηση της συμπεριφοράς και τις στρατηγικές για την εξάλειψη της προκλητικής συμπεριφοράς.

1. Εισαγωγή:

- καλωσόρισμα και σύντομη ανασκόπηση της προηγούμενης ημέρας (παράρτημα 8).
- Επισκόπηση της ημερήσιας ατζέντας

2. Μέτρηση της συμπεριφοράς:

- Εξηγήστε τη σημασία της μέτρησης της συμπεριφοράς (παράρτημα 9)
- Παρουσίαση τυποποιημένων μεθόδων μέτρησης της συμπεριφοράς (συχνότητα, διάρκεια, διάστημα) (Παράρτημα 9).
- Επίδειξη του τρόπου χρήσης αυτών των μεθόδων (Παράρτημα 9).

3. Λειτουργική αξιολόγηση της συμπεριφοράς:

- Εξηγήστε τη σημασία της λειτουργικής αξιολόγησης της συμπεριφοράς.
- Παρουσιάστε τυποποιημένες μεθόδους διεξαγωγής λειτουργικής αξιολόγησης της συμπεριφοράς (έμμεση και άμεση).
- Παρουσιάστε τον τρόπο διεξαγωγής μιας λειτουργικής αξιολόγησης συμπεριφοράς (Παράρτημα 10).

4. Στρατηγικές για την εξάλειψη της προκλητικής συμπεριφοράς:

- Παρουσιάστε τις βασικές στρατηγικές για την εξάλειψη της προκλητικής συμπεριφοράς (θετική ενίσχυση, απόσβεση, διαφορική ενίσχυση).
- Παρουσιάστε τον τρόπο εφαρμογής αυτών των στρατηγικών (Παράρτημα 11).
- Εξηγήστε τη σημασία της παρέμβασης στη συμπεριφορά και των κοινών στρατηγικών (Παράρτημα 5)
- Επίδειξη του τρόπου εφαρμογής αυτών των στρατηγικών (Παράρτημα 5)

5. Στρες και επαγγελματική εξουθένωση:

- Ορισμός του άγχους και της επαγγελματικής εξουθένωσης.
- Καθοδηγήστε μια συζήτηση σχετικά με τον αντίκτυπο του στρες στη ζωή των εκπαιδευτικών.
- Συζητήστε για τους προσωπικούς στρεσογόνους παράγοντες και τα προειδοποιητικά σημάδια.
- Παρουσιάστε διάφορες τεχνικές διαχείρισης του στρες και τη σημασία των προληπτικών μέτρων (Παράρτημα 11).

6. Ανακεφαλαίωση:

- Συνοψίστε τα βασικά σημεία που προέκυψαν από τη συνεδρία.- Δώστε χρόνο στους συμμετέχοντες να κάνουν ερωτήσεις και να μοιραστούν τις σκέψεις τους.
- Δραστηριότητα αναστοχασμού: Σκεφτείτε τη συνεδρία της Ημέρας και μοιραστείτε σκέψεις ή ερωτήσεις σχετικά με το θέμα.

7. Αξιολόγηση μετά την κατάρτιση (παράρτημα 3)

8. Τελετή λήξης:

- Ευχαριστήστε τους συμμετέχοντες για την συμμετοχή τους στην κατάρτιση
- Διανείμετε τα πιστοποιητικά στους συμμετέχοντες.
- Συλλέξτε ανώνυμα ερωτηματολόγια αξιολόγησης της κατάρτισης (παράρτημα 12)

Παράρτημα 1

Δραστηριότητα παγοθραύστη: Βρείτε κάποιον που:

Στόχος: Να συγκεντρώσετε πέντε διαδοχικά τετράγωνα είτε οριζόντια, είτε κάθετα, είτε διαγώνια. Κάντε σε τυχαίους συμμετέχοντες μια-μια τις ερωτήσεις της κάρτας σας. Αν βρείτε κάποιον που ταιριάζει σε αυτό που λέει η ερώτηση, σημειώστε το όνομά του στο αντίστοιχο τετράγωνο. Όταν συμπληρώσετε πέντε τετράγωνα στη σειρά, φωνάξτε, "Bingo!"

ΒΡΕΙΤΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΠΟΥ				
Πήγε σε μια συναυλία τους τελευταίους 6 μήνες	Του αρέσει το camping	Έχει κάνει surfing	Έχει σπάσει κάποιο κόκκαλο	Κάνει γυμναστική πάνω από 3 φορές τη βδομάδα
Έχει κατοικίδιο	Παίζει κάποιο μουσικό όργανο	Μιλά τουλάχιστον 3 γλώσσες	Γεννήθηκε τον ίδιο μήνα με εσένα	Του αρέσει να χορεύει
Ταξίδεψε πρόσφατα με αεροπλάνο	Του αρέσει το σούσι	Έχει ζήσει στο εξωτερικό	Έχει μεταπτυχιακό	Έχει γνωρίσει κάποιον διάσημο
Έχει πάει στην Αμερική	Έχει πάνω από 2 παιδιά	Έχει σκύλο	Έχει διαβάσει πάνω από 30 βιβλία	Έχει τουλάχιστον 2 αδέρφια
Του αρέσει να κολυμπά	Του αρέσει το караόке	Είναι vegetarian	Έχει την ίδια ηλικία με εσένα	Του αρέσει να μαγειρεύει

Παράρτημα 2

Ομαδική Δραστηριότητα:

Οι συμμετέχοντες σχηματίζουν ομάδες ανατροφοδότησης και αναθέτουν ρόλους, όπως ο υπεύθυνος σημειώσεων ή ο ομιλητής. Οι ομάδες θα παρέχουν ανατροφοδότηση στο τέλος κάθε εκπαιδευτικής ημέρας .

Παράρτημα 3

Προ-αξιολόγηση και επανααξιολόγηση

Αυτές οι αξιολογήσεις αποσκοπούν στη μέτρηση των βασικών γνώσεων και του βαθμού αυτοπεποίθησης των συμμετεχόντων σε θέματα διαταραχής του φάσματος του αυτισμού και στρατηγικών παρέμβασης στη συμπεριφορά πριν και μετά την εκπαιδευτική συνεδρία. Αυτό θα μας βοηθήσει να σχεδιάσουμε την κατάρτιση ώστε να ανταποκρίνεται σε όλες τις απαιτήσεις των συμμετεχόντων και να μετρήσουμε την βελτίωση των συμμετεχόντων.

Προ-αξιολόγηση

Η προ-αξιολόγηση συλλέγει πληροφορίες σχετικά με τις προσδοκίες, τα κίνητρα και τις βασικές γνώσεις των συμμετεχόντων για τη ΔΑΦ και τη διαχείριση της συμπεριφοράς. Χωρίζεται σε τρία μέρη:

Προσδοκίες και κίνητρα: Στόχος είναι να μάθουμε τι προσδοκούν οι συμμετέχοντες να αποκομίσουν από την κατάρτιση και γιατί θα ήθελαν να την παρακολουθήσουν. Διερευνά τις προσδοκίες, τα κίνητρα, τους προτιμώμενους τρόπους μάθησης και τα συγκεκριμένα θέματα ενδιαφέροντος.

Αρχική Γνώση: Επισκόπηση των γνώσεων των συμμετεχόντων σχετικά με τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με τη ΔΑΦ και τη συμπεριφορική παρέμβαση. Οι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής αφορούν τα κεντρικά χαρακτηριστικά της ΔΑΦ, τα πρώιμα σημάδια της ΔΑΦ στο νηπιαγωγείο, τις αρχές πίσω από τη συμπεριφορική παρέμβαση, το μοντέλο ABC της συμπεριφοράς και τις τυπικές μεθόδους μέτρησης της συμπεριφοράς.

Ερωτήσεις σχετικά με την αυτοπεποίθηση: Καταμέτρηση του επιπέδου αυτοπεποίθησης των συμμετεχόντων όσον αφορά την ένταξη αυτιστικών παιδιών σε κανονικές δραστηριότητες, την αντιμετώπιση προκλητικών συμπεριφορών, την κατανόηση των κρίσιμων χαρακτηριστικών της ΔΑΦ, την εφαρμογή του μοντέλου ABC της συμπεριφοράς και την αντιμετώπιση του εργασιακού στρες.

Επαναξιολόγηση: διεξάγεται αμέσως μετά την εκπαιδευτική συνεδρία για να εξεταστεί η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης όσον αφορά τις γνώσεις και την αυτοπεποίθηση του συμμετέχοντα. Η αξιολόγηση αυτή περιλαμβάνει τρεις ενότητες:

Βαθμός ικανοποίησης και αντίκτυπος: Αυτή η ενότητα βοηθά στην αξιολόγηση του κατά πόσον οι προσδοκίες των συμμετεχόντων από την κατάρτιση εκπληρώθηκαν και πώς τους βοήθησε στην δουλειά τους ή στην προσωπική τους ζωή. Οι ερωτήσεις στοχεύουν επίσης να απαντήσουν αν η εκπαιδευτική συνεδρία ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες τους και ποιες εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή μέθοδοι φάνηκαν πιο χρήσιμες.

Γνώσεις : Αυτή η ενότητα αξιολογεί εκ νέου την κατανόηση των συμμετεχόντων σχετικά με τη ΔΑΦ και τη συμπεριφορική παρέμβαση χρησιμοποιώντας τις ίδιες ερωτήσεις από την προαξιολόγηση. Αυτό μας βοηθά να συγκρίνουμε τις γνώσεις των συμμετεχόντων πριν και μετά την κατάρτιση.

Βαθμός αυτοπεποίθησης: Αυτή η ενότητα μετρά τις αλλαγές στα επίπεδα αυτοπεποίθησης των συμμετεχόντων ως προς τις ικανότητές τους:

- Να συμπεριλάβουν αυτιστικά παιδιά σε βασικές δραστηριότητες
- Να αντιμετωπίσουν προκλητικές συμπεριφορές
- Να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ΔΑΦ
- Να εφαρμόσουν το μοντέλο ABC της συμπεριφοράς
- Να αντιμετωπίσουν το εργασιακό άγχος.

Οδηγίες: Η προαξιολόγηση πρέπει να συμπληρωθεί πριν από την εκπαιδευτική συνεδρία και η επαναξιολόγηση πρέπει να συμπληρωθεί στο τέλος. Για την ενότητα των γνώσεων, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επιλέξουν την καλύτερη διαθέσιμη απάντηση. Για την ενότητα αυτοπεποίθησης, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να δώσουν μια βαθμολογία για το πόσο σίγουροι ήταν για την απάντησή τους σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5.

Η σύγκριση των αποτελεσμάτων της προ-αξιολόγησης με εκείνα που προέκυψαν μετά την κατάρτιση θα μας επιτρέψει να μάθουμε το βαθμό αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσής μας και να επισημάνουμε τους τομείς που Πιθανόν να χρειάζονται περαιτέρω βελτίωση. Η ανατροφοδότηση θα μας επιτρέψει να κάνουμε τις μελλοντικές εκπαιδευτικές συνεδρίες ακόμη πιο αποτελεσματικές και επωφελείς για τους συμμετέχοντες.

Προαξιολόγηση

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ

Ποιες είναι οι προσδοκίες σας από αυτήν την παρούσα εκπαίδευση;

- A. Καλύτερη κατανόηση της ΔΑΦ και των χαρακτηριστικών της
- B. Να κατανοήσω τις στρατηγικές συμπεριφορικής παρέμβασης για τα άτομα με ΔΑΦ
- C. Να μάθω πώς να διαχειρίζομαι τις προκλητικές συμπεριφορές που σχετίζονται με τη ΔΑΦ
- D. Όλα τα παραπάνω
- E. Κανένα από τα παραπάνω

Τι ελπίζετε να αποκομίσετε από αυτή την εκπαίδευση που θα σας βοηθήσει στη δουλειά σας ή στην προσωπική σας ζωή;

- A. Εμβάθυνση στην κατανόηση των ατόμων με ΔΑΦ
- B. Ενίσχυση των δεξιοτήτων μου σχετικά με συμπεριφορές που προκαλούν
- C. Ενίσχυση της ικανότητάς μου να επικοινωνώ με άτομα με ΔΑΦ και τις οικογένειές τους
- D. Μείωση του άγχους/ της επαγγελματικής εξουθένωσης που βιώνω
- E. Όλα τα παραπάνω
- F. Τίποτα από τα παραπάνω

Τι σας κινητοποίησε να παρακολουθήσετε αυτή την εκπαίδευση;

- A. Επαγγελματική εξέλιξη
- B. Προσωπικό ενδιαφέρον
- C. Εργασιακή προϋπόθεση
- D. Όλα τα παραπάνω
- E. Κανένα από τα παραπάνω

Ποια από τις ακόλουθες δραστηριότητες ή μεθόδους εκπαίδευσης θα σας βοηθούσε περισσότερο να μάθετε;

- A. Παρουσίαση τύπου διάλεξης
- B. Ομαδική συζήτηση και συνεργασία
- C. Μελέτες περιπτώσεων και σενάρια
- D. Παιχνίδι ρόλων και προσομοίωση
- E. Άλλο (παρακαλώ περιγράψτε): _____

Ποια είναι τα θέματα που θέλετε να διδαχθείτε σε αυτή την εκπαίδευση; _____

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ποιο από τα ακόλουθα είναι ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ΔΑΦ;

- A. Νοητική αναπηρία
- B. Επίμονα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση
- C. Υπερκινητικότητα και παρορμητικότητα
- D. Επαναλαμβανόμενα μοτίβα ομιλίας

Τα πρώιμα σημάδια της ΔΑΦ σε παιδιά προσχολικής ηλικίας μπορεί να περιλαμβάνουν:

- A. Φτωχή βλεμματική επαφή και έλλειψη φαντασίας στο παιχνίδι
- B. Ξεσπάσματα θυμού και αντιδραστική συμπεριφορά
- C. Προχωρημένο λεξιλόγιο και πρώιμες αναγνωστικές δεξιότητες
- D. Ευαισθησία σε ήχους και υφές

Η συμπεριφορική παρέμβαση περιγράφεται καλύτερα ως:

- A. Διαδικασίες τροποποίησης της συμπεριφοράς μέσω της εφαρμογής των αρχών της μάθησης
- B. Χρήση φαρμακευτικής αγωγής για την αντιμετώπιση της προκλητικής συμπεριφοράς
- C. Εστίαση στις εσωτερικές σκέψεις και τα κίνητρα του παιδιού
- D. Μια μέθοδος που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για άτομα με ΔΑΦ

Στο μοντέλο συμπεριφοράς ABC, το «C» προέρχεται από την αγγλική λέξη:

- A. Context
- B. Child
- C. Communication
- D. Consequence

Ένα παιδί που πετάει ένα παιχνίδι για να τραβήξει την προσοχή του δασκάλου του πιθανόν να εκδηλώνει μια συμπεριφορά που υποκινείται από:

- A. Αποφυγή
- B. Πρόσβαση σε ενισχυτή
- C. Κοινωνική προσοχή
- D. Αισθητηριακές ανάγκες

Ποια μέθοδος καταγράφει πόσο συχνά συμβαίνει μια συμπεριφορά μέσα σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα;

- A. Διάρκεια
- B. Συχνότητα/ρυθμός
- C. Στιγμιαία δειγματοληψία χρόνου
- D. Καταγραφή χρονικού μεσοδιαστήματος

Το να προσφέρετε επιλογές σε ένα παιδί για να το βοηθήσετε να ολοκληρώσει μια εργασία είναι ένα παράδειγμα:

- A. Προληπτικής στρατηγικής
- B. Στρατηγικής για την αποθάρρυνση προβληματικών συμπεριφορών
- C. Τιμωρίας
- D. Ενίσχυσης

Ποια είναι μια καλή συμπεριφορά αντικατάστασης που πρέπει να διδαχθεί σε ένα παιδί που ξεσπάει προκειμένου να αποκτήσει ένα παιχνίδι;

- A. Να περιμένει υπομονετικά τη σειρά του
- B. Να ζητάει το παιχνίδι χρησιμοποιώντας λέξεις ή εικόνες
- C. Να παίζει με ένα άλλο παιχνίδι
- D. Όλα τα παραπάνω

Η επαφή με παιδιά με δύσκολη συμπεριφορά μπορεί να οδηγήσει σε:

- A. Μεγαλύτερη επαγγελματική ικανοποίηση
- B. Περισσότερο άγχος
- C. Λιγότερο ενδιαφέρον για την εργασία
- D. Τίποτα από τα παραπάνω

Τι κάνει η ενίσχυση;

- A. Αυξάνει την πιθανότητα να επαναληφθεί μια συμπεριφορά.
- B. Μειώνει την πιθανότητα επανάληψης μιας συμπεριφοράς.
- C. Δεν επηρεάζει τη συμπεριφορά
- D. Κανένα από τα παραπάνω

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗΣ

Πόσο σίγουροι αισθάνεστε ότι μπορείτε να συμπεριλάβετε αυτιστικά παιδιά σε δραστηριότητες με άλλα παιδιά;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Πόσο σίγουροι αισθάνεστε ότι μπορείτε να διαχειριστείτε δύσκολες συμπεριφορές;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Πόσο καλά γνωρίζετε τα βασικά χαρακτηριστικά της ΔΑΦ;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Πόσο καλά γνωρίζετε και χρησιμοποιείτε το μοντέλο ABC της συμπεριφοράς;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Αισθάνεστε ότι, μετά την εκπαίδευση αυτή, θα μπορείτε να διαχειρίζεστε καλύτερα το άγχος στην εργασία σας;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Σε γενικές γραμμές, πόσο σίγουροι είστε ότι αυτή η εκπαίδευση θα σας προετοιμάσει καλύτερα να χειριστείτε συμπεριφορές που σχετίζονται με ΔΑΦ;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Αξιολόγηση εκπαίδευσης

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Κατά πόσο η εκπαίδευση ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες σας;

- A. Ξεπέρασε κατά πολύ τις προσδοκίες
- B. Ξεπέρασε τις προσδοκίες
- C. Ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες
- D. Ανταποκρίθηκε μερικώς στις προσδοκίες
- E. Δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες

Με ποιόν τρόπο με βοήθησε αυτή η εκπαίδευση στην δουλειά μου/προσωπικά;

- A. Καταλαβαίνω περισσότερα για τα άτομα με ΔΑΦ
- B. Μπορώ να χειριστώ καλύτερα τις προβληματικές συμπεριφορές
- C. Βελτίωσα τις δεξιότητές μου στην αλληλεπίδραση με άτομα με ΔΑΦ και τις οικογένειές τους
- D. Μου έδωσε τη δυνατότητα να διατηρήσω στο ελάχιστο το επίπεδο του άγχους και της επαγγελματικής εξουθένωσής μου
- E. Όλα τα παραπάνω
- F. Τίποτα από τα παραπάνω

Η εν λόγω εκπαίδευση κάλυψε τους λόγους που σας παρακίνησαν να την παρακολουθήσετε;

- A. Επαγγελματικό ενδιαφέρον
- B. Προσωπικό ενδιαφέρον
- C. Εργασιακή απαίτηση
- D. Όλα τα παραπάνω
- E. Κανένα από τα παραπάνω

Ποιες εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή τεχνικές αυτής της συνεδρίας ήταν πιο αποτελεσματικές για εσάς;

- A. Παρουσίαση τύπου διάλεξης
- B. Ομαδική συζήτηση και συνεργασία
- C. Μελέτες περιπτώσεων και σενάρια
- D. Παιχνίδι ρόλων και προσομοιώσεις
- E. Άλλο (προσδιορίστε): _____

Ποια από τα θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της κατάρτισης ήταν πιο χρήσιμα για εσάς; _____

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΓΝΩΣΕΙΣ

Ποιο από τα ακόλουθα είναι ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ΔΑΦ;

- A. Νοητική αναπηρία
- B. Επίμονα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση
- C. Υπερκινητικότητα και παρορμητικότητα
- D. Επαναλαμβανόμενα μοτίβα ομιλίας

Τα πρώιμα σημάδια της ΔΑΦ σε παιδιά προσχολικής ηλικίας μπορεί να περιλαμβάνουν:

- A. Ελλειμματική βλεμματική επαφή και έλλειψη φαντασίας στο παιχνίδι
- B. Ξεσπάσματα θυμού και αντιδραστική συμπεριφορά
- C. Προχωρημένο λεξιλόγιο και πρώιμες αναγνωστικές δεξιότητες
- D. Ευαισθησία σε ήχους και υφές

Η συμπεριφορική παρέμβαση περιγράφεται καλύτερα ως:

- A. Διαδικασίες τροποποίησης της συμπεριφοράς μέσω της εφαρμογής των αρχών της μάθησης
- B. Χρήση φαρμακευτικής αγωγής για την αντιμετώπιση της προκλητικής συμπεριφοράς
- C. Εστίαση στις εσωτερικές σκέψεις και τα κίνητρα του παιδιού
- D. Μια μέθοδος που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για άτομα με ΔΑΦ

Στο μοντέλο συμπεριφοράς ABC, το «C» προέρχεται από την αγγλική λέξη:

- A. Context
- B. Child
- C. Communication
- D. Consequence

Ένα παιδί που πετάει ένα παιχνίδι για να τραβήξει την προσοχή του δασκάλου του πιθανόν να εκδηλώνει μια συμπεριφορά που υποκινείται από:

- A. Αποφυγή
- B. Πρόσβαση σε ενισχυτές
- C. Κοινωνική προσοχή
- D. Αισθητηριακές ανάγκες

Ποια μέθοδος καταγράφει πόσο συχνά συμβαίνει μια συμπεριφορά μέσα σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα;

- A. Διάρκεια
- B. Συχνότητα/ρυθμός
- C. Στιγμιαία δειγματοληψία χρόνου
- D. Καταγραφή χρονικού μεσοδιαστήματος

Το να προσφέρετε επιλογές σε ένα παιδί για να το βοηθήσετε να ολοκληρώσει μια εργασία είναι ένα παράδειγμα:

- A. Προληπτικής στρατηγικής
- B. Στρατηγικής για την αποθάρρυνση προβληματικών συμπεριφορών
- C. Τιμωρίας
- D. Ενίσχυσης

Ποια είναι μια καλή συμπεριφορά αντικατάστασης που πρέπει να διδαχθεί σε ένα παιδί που ξεσπάει προκειμένου να αποκτήσει ένα παιχνίδι;

- A. Να περιμένει υπομονετικά τη σειρά του
- B. Να ζητάει το παιχνίδι χρησιμοποιώντας λέξεις ή εικόνες
- C. Να παίζει με ένα άλλο παιχνίδι
- D. Όλα τα παραπάνω

Η επαφή με παιδιά με δύσκολη συμπεριφορά μπορεί να οδηγήσει σε:

- A. Μεγαλύτερη επαγγελματική ικανοποίηση
- B. Περισσότερο άγχος
- C. Λιγότερο ενδιαφέρον για την εργασία
- D. Τίποτα από τα παραπάνω

Τι κάνει η ενίσχυση;

- A. Αυξάνει την πιθανότητα να επαναληφθεί μια συμπεριφορά.
- B. Μειώνει την πιθανότητα επανάληψης μιας συμπεριφοράς.
- C. Δεν επηρεάζει τη συμπεριφορά
- D. Κανένα από τα παραπάνω

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗΣ

Πόσο σίγουροι αισθάνεστε ότι μπορείτε να συμπεριλάβετε αυτιστικά παιδιά σε δραστηριότητες με άλλα παιδιά;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Πόσο σίγουροι αισθάνεστε ότι μπορείτε να διαχειριστείτε δύσκολες συμπεριφορές;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Πόσο καλά γνωρίζετε τα βασικά χαρακτηριστικά της ΔΑΦ;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Πόσο καλά γνωρίζετε και χρησιμοποιείτε το μοντέλο ABC της συμπεριφοράς;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Αισθάνεστε ότι, μετά την εκπαίδευση αυτή, θα μπορείτε να διαχειρίζεστε καλύτερα το άγχος στην εργασία σας;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Σε γενικές γραμμές, πόσο σίγουροι είστε ότι αυτή η εκπαίδευση θα σας προετοιμάσει καλύτερα να χειριστείτε συμπεριφορές που σχετίζονται με ΔΑΦ;

1 (Καθόλου σίγουρος/η)

2

3

4

5 (Πολύ σίγουρος/η)

Παράρτημα 4

Κατανόηση της διαταραχής του φάσματος του αυτισμού: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Μελέτη περίπτωσης:

Ο Γιάννης, ένα παιδί 5 ετών, έχει λάβει διάγνωση διαταραχής του αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ). Ο Γιάννης έχει δυσκολίες στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και συχνά δυσκολεύεται να δημιουργήσει φιλίες. Τα ενδιαφέροντά του είναι λίγα και του αρέσει να επικεντρώνεται σε ένα μόνο θέμα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, όταν αισθάνεται αγχωμένος ή υπερφορτωμένος, παρουσιάζει αυτοδιεγερτικές συμπεριφορές, όπως φτερούγισμα των χεριών και στροφές σε κύκλους. Μετά την ανάλυση της μελέτης περίπτωσης, συμπεραίνεται ότι ο Γιάννης εμφανίζει διάφορα συμπτώματα της ΔΑΦ. Ένα σημάδι είναι οι δυσκολίες του με την κοινωνική επικοινωνία και τη δημιουργία φιλικών σχέσεων. Ένα άλλο χαρακτηριστικό της ΔΑΦ είναι το στενό πεδίο των ενδιαφερόντων του και η τάση του να κολλάει σε ένα μόνο θέμα για παρατεταμένο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η συμμετοχή του σε αυτοδιεγερτικές ενέργειες, όπως το φτερούγισμα των χεριών και το στριφογύρισμα, παραπέμπει επίσης σε ΔΑΦ. Ο Γιάννης νιώθει αυτοδιέγερση από τις επαναλαμβανόμενες κινήσεις του, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι ο λόγος για τη συμπεριφορά του. Αυτές οι κινήσεις προσφέρουν αισθητηριακές εισροές και βοηθούν στη διαχείριση των συναισθημάτων του κατά τη διάρκεια περιόδων άγχους ή υπερέντασης.

Μελέτη περίπτωσης:

Η Τζένη, ένα 6χρονο κορίτσι, έχει λάβει διάγνωση διαταραχής του αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ). Δυσκολεύεται να αλληλεπιδράσει με τους ανθρώπους και συχνά αποφεύγει να έχει οπτική επαφή. Της αρέσει να παίζει μόνη της και αναστατώνεται όταν διακόπτεται το πρόγραμμά της. Επιπλέον, επιδεικνύει επαναλαμβανόμενες κινήσεις, όπως το φτερούγισμα των χεριών της και η περιστροφή σε κύκλους.

Μετά την εξέταση της μελέτης περίπτωσης, συμπεραίνεται ότι η Τζένη εμφανίζει πολλαπλά χαρακτηριστικά της ΔΑΦ. Οι δυσκολίες της στην αλληλεπίδραση με τους ανθρώπους και η μη οπτική της επαφή δείχνουν δυσκολίες στην κοινωνική επικοινωνία. Η τάση της να προτιμά το μοναχικό παιχνίδι και να ταραζεται όταν αλλάζει το πρόγραμμά της υποδηλώνει άκαμπτη και επαναλαμβανόμενη συμπεριφορά. Επιπλέον, οι επαναλαμβανόμενες κινήσεις, όπως το χτύπημα των χεριών και η περιστροφή σε κύκλους, είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό της ΔΑΦ.

Οι κινήσεις αυτές ενδεχομένως να λειτουργούν ως αυτοδιεγερτικές. Αυτές οι κινήσεις προσφέρουν αισθητηριακές εισροές και βοηθούν στη διαχείριση των συναισθημάτων της.

Ομαδική συζήτηση:

Οι συμμετέχοντες συζητούν και μοιράζονται τις σκέψεις, τις ερωτήσεις ή τις εμπειρίες τους σχετικά με το θέμα. Για παράδειγμα, οι συμμετέχοντες μπορούν να μοιραστούν τις εμπειρίες τους με άτομα με ΔΑΦ και τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίστηκαν προκλητικές συμπεριφορές.

Παράρτημα 5

Συμπεριφορική παρέμβαση: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Brainstorming

Ρωτήστε: «Ποιες είναι οι 2-3 κύριες προκλητικές συμπεριφορές που βλέπετε πιο συχνά στην τάξη σας;»

Ρωτήστε: «Ποιες είναι κάποιες παρεμβάσεις που έχετε δοκιμάσει και έχουν βοηθήσει, έστω και λίγο;»
Ο εκπαιδευτής μπορεί να γράψει αυτές τις παρεμβάσεις στον πίνακα και να επιστρέψει σε αυτές αφού επανεξετάσει τις στρατηγικές διαχείρισης της συμπεριφοράς και συζητήσει αν η τρέχουσα παρέμβασή τους είναι σωστή και γιατί.

Συζήτηση:

Αρχικά, βάλτε τους συμμετέχοντες να γράψουν τις ιδέες τους σε Post-it. Αυτό επιτρέπει τη γρήγορη ομαδοποίηση παρόμοιων ιδεών κατά τη φάση της συζήτησης.

Εξετάστε ΟΛΕΣ τις συμπεριφορές: Υπάρχουν παρόμοιες στρατηγικές που εμφανίζονται επανειλημμένα; (Αυτές είναι πιθανώς καλές «επιλογές»).

Μπορείτε να κατηγοριοποιήσετε σε γενικές γραμμές τα είδη των παρεμβάσεων;

- Πρόληψη (αλλαγή του περιβάλλοντος εκ των προτέρων),
- Διδασκαλία νέων δεξιοτήτων (επικοινωνία, αυτορρύθμιση) κ.λπ.

Πρακτική δραστηριότητα: Ορισμός της συμπεριφοράς με ακρίβεια

Στόχος: Οι συμμετέχοντες θα εξασκηθούν στη σύνταξη σαφών, παρατηρήσιμων και μετρήσιμων ορισμών συμπεριφοράς για διάφορα σενάρια.

Υλικά:

- Λευκός πίνακας ή flipchart
- Μαρκadόροι
- Έτοιμα σενάρια (βλ. παραδείγματα παρακάτω)
- Post-it (αρκετά για κάθε συμμετέχοντα ώστε να γράψει αρκετούς ορισμούς)

Οδηγίες:

Εισαγωγή (10 λεπτά):

Επανεξετάστε τα χαρακτηριστικά ενός καλού ορισμού συμπεριφοράς:

ο Παρατηρήσιμη: Μπορεί να φανεί ή να ακουστεί άμεσα.

ο Μετρήσιμη: Μπορεί να μετρηθεί ή να χρονομετρηθεί.

ο Στόχος: Αποφεύγονται υποκειμενικές ερμηνείες ή εκτιμήσεις.

Δώστε ορισμούς καλών και προβληματικών συμπεριφορών.

Εξάσκηση σε σενάρια (20 λεπτά):

- Παρουσιάστε το πρώτο σενάριο στον πίνακα/το flipchart.
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να γράψουν ατομικά έναν ορισμό συμπεριφοράς στα χαρτάκια τους, εστιάζοντας στο να είναι παρατηρήσιμος, μετρήσιμος και αντικειμενικός.
- Μετά από λίγα λεπτά, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν με τους άλλους τους ορισμούς τους.
- Ως ομάδα, συζητήστε τα δυνατά σημεία κάθε ορισμού και τα σημεία που χρήζουν βελτίωσης.
- Συντονίστε τη συζήτηση ώστε να βελτιώσετε και να καταλήξετε σε έναν σαφή, συνοπτικό ορισμό.

Δραστηριότητα μικρών ομάδων (20 λεπτά):

- Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες (3-4 άτομα).
- Δώστε σε κάθε ομάδα ένα διαφορετικό σενάριο.
- Δώστε οδηγίες στις ομάδες να συνεργαστούν για να γράψουν 2-3 σαφείς ορισμούς συμπεριφοράς για το σενάριό τους.
- Ζητήστε από κάθε ομάδα να μοιραστεί τους ορισμούς της με την υπόλοιπη τάξη για συζήτηση και ανατροφοδότηση

Ανακεφαλαίωση και ανασκόπηση (10 λεπτά):

- Επισημάνετε τις κοινές προκλήσεις που αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες κατά τη συγγραφή των ορισμών συμπεριφοράς.

Ξανατονίστε τη σημασία των σαφών ορισμών της συμπεριφοράς για τη συλλογή δεδομένων και το σχεδιασμό της παρέμβασης με ακρίβεια.

Παραδείγματα σεναρίων:

- Ένα παιδί σε προσχολικό περιβάλλον πετάει επανειλημμένα παιχνίδια σε όλο το δωμάτιο.
- Ένα παιδί κλαίει συχνά και αρνείται να συμμετάσχει σε ομαδικές δραστηριότητες.
- Ένα παιδί εμπλέκεται συχνά σε διαφωνίες με τους συνομηλίκους κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού.
- Ένα παιδί δυσκολεύεται να παραμείνει καθιστό για μεγάλα χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια του μαθήματος

Επίδειξη:

Στόχος: Διδάξτε στους εκπαιδευτικούς προσχολικής ηλικίας πώς να χρησιμοποιούν θετική ενίσχυση για να ενθαρρύνουν τους μαθητές να μοιράζονται και να περιμένουν τη σειρά τους.

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί στην Ενότητα 3 και στην Ενότητα 7

Μοντελοποίηση (επίδειξη)

Παίξτε δύο σύντομες σκηνές με έναν εθελοντή ή έναν άλλο εκπαιδευτή:

Χαρακτήρες:

Άννα: Ένα παιδί προσχολικής ηλικίας που δυσκολεύεται να μοιραστεί.

Σάρα: Ένα άλλο παιδί προσχολικής ηλικίας που παίζει με την Άννα.

Εκπαιδευτής 1/Εθελοντής: Παίζει το ρόλο ενός ενήλικα που χρησιμοποιεί αναποτελεσματικές στρατηγικές.

Εκπαιδευτής 2/Εθελοντής: Μοντελοποιεί τεχνικές θετικής ενίσχυσης.

Δείξτε τι ΔΕΝ πρέπει να κάνουν (να μαλώσουν την Άννα, να την αναγκάσουν να επιστρέψει το παιχνίδι). Τονίστε γιατί αυτό δεν είναι αποτελεσματικό μακροπρόθεσμα.

Δείξτε τη θετική ενίσχυση:

Περιμένετε μια στιγμή που η Άννα μοιράζεται, έστω και για λίγο.

Προσφέρετε αμέσως έπαινο: « Άννα, μ' αρέσει που άφησες τη Σάρα να παίζει με το φορητό! Αυτό ήταν καταπληκτικό!»

Προαιρετικά: Συμπεριλάβετε μια μικρή απτή ανταμοιβή (αυτοκόλλητο κ.λπ.).

Σημεία κλειδιά που πρέπει να αναφέρετε:

- Παρατηρήστε ακόμη και τις ελάχιστες περιπτώσεις της επιθυμητής συμπεριφοράς.
- Να είστε συγκεκριμένοι με τον έπαινό σας, εστιάζοντας σε αυτό που έκαναν σωστά.
- Ο ενθουσιασμός μετράει! Τα παιδιά ανταποκρίνονται στη γνήσια θετική προσοχή.

Παιχνίδι ρόλων

Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ζευγάρια. Βάλτε ένα άτομο να υποδυθεί τον δάσκαλο και το άλλο άτομο ένα παιδί τύπου «Άννα». Ορίστε ένα απλό σκηνικό: Να παίζει με τουβλάκια.

Δραστηριότητα: Ο «δάσκαλος» παρατηρεί την Άννα που παίζει και προσπαθεί να δει εάν θα μοιραστεί τα παιχνίδια της. Εάν τα μοιραστεί έστω και για λίγο, ενισχύει την συμπεριφορά με επαίνους.

Περιορίστε τα παιχνίδια ρόλων σε 2-3 λεπτά το καθένα.

Που να εστιάσετε την ανατροφοδότηση:

- Αντιλήφθηκαν έγκαιρα τη θετική συμπεριφορά;
- Ήταν ο έπαινος συγκεκριμένος και ενθουσιώδης;
- Ήταν υπομονετικοί, ακόμη και αν το παιδί δεν μοιραζόταν τα παιχνίδια;

Ομαδική συζήτηση:

- Τι θεωρήθηκε εύκολο ως προς τη χρήση της θετικής ενίσχυσης;
- Ποιο ήταν το πιο δύσκολο μέρος;
- Τι θα άλλαζε αν παρατηρούσαμε μια προκλητική συμπεριφορά;

Ομαδική δραστηριότητα:

Οι συμμετέχοντες εργάζονται σε ομάδες για να δημιουργήσουν ένα σχέδιο παρέμβασης για ένα υποθετικό άτομο με ΔΑΦ.

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί στην ενότητα 7

Δραστηριότητα: Σχεδιασμός προγράμματος παρέμβασης για ένα υποθετικό παιδί με ΔΑΦ

Στόχος: Αυτή η δραστηριότητα αποσκοπεί στην ανάπτυξη ενός σχεδίου παρέμβασης για ένα υποθετικό παιδί με ΔΑΦ με βάση τις μοναδικές ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του.

Οδηγίες:

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες των 3-4 ατόμων.
2. Δώστε σε κάθε ομάδα μια μελέτη περίπτωσης ενός παιδιού με ΔΑΦ. Η μελέτη περίπτωσης θα πρέπει να περιλαμβάνει τα χαρακτηριστικά, τα δυνατά σημεία, τις αδυναμίες και τις προκλήσεις του παιδιού.
3. Ζητήστε από κάθε ομάδα να εξετάσει τη μελέτη περίπτωσης και να συζητήσει τις συγκεκριμένες ανάγκες και προκλήσεις του παιδιού.
4. Με βάση τη συζήτησή τους, ζητήστε από κάθε ομάδα να αναπτύξει ένα σχέδιο παρέμβασης για το παιδί που να ανταποκρίνεται στις μοναδικές ανάγκες και προκλήσεις του.
5. Το σχέδιο παρέμβασης θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους, στρατηγικές και παρεμβάσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες του παιδιού.
6. Μόλις κάθε ομάδα αναπτύξει το σχέδιο παρέμβασης, ζητήστε τους να το παρουσιάσουν στην ευρύτερη ομάδα.
7. Αφού κάθε ομάδα παρουσιάσει το σχέδιό της, συντονίστε μια ομαδική συζήτηση για να εντοπίσετε κοινά θέματα και βέλτιστες πρακτικές για την ανάπτυξη σχεδίων παρέμβασης για παιδιά με ΔΑΦ.
8. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να λάβουν υπόψη τους τα κοινά θέματα και τις βέλτιστες πρακτικές που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης όταν εργάζονται με παιδιά με ΔΑΦ.

Μελέτη περίπτωσης:

Όνομα: Alex

Ηλικία: 6

Διάγνωση: ΔΑΦ

Χαρακτηριστικά:

Δυσκολία στην κοινωνική επικοινωνία

Περιορισμένα ενδιαφέροντα

Επαναλαμβανόμενες κινήσεις (χτύπημα των χεριών και η περιστροφή σε κύκλους).

Δυσκολία με τις μεταβάσεις και τις αλλαγές στη ρουτίνα

Σχέδιο παρέμβασης:

Στόχος: Βελτίωση των δεξιοτήτων κοινωνικής επικοινωνίας

Στρατηγικές:

Χρησιμοποιήστε οπτικά βοηθήματα, όπως χρονοδιαγράμματα με εικόνες και κοινωνικές ιστορίες, για να βοηθήσετε στις μεταβάσεις.

Χρησιμοποιήστε ένα σύστημα επιβράβευσης για να ενθαρρύνετε τις θετικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις με τους συνομηλίκους.

Παρεμβάσεις:

Συμμετοχή σε γκρουο κοινωνικών δεξιοτήτων με άλλα παιδιά, για τη βελτίωση των δεξιοτήτων κοινωνικής επικοινωνίας.

Εργοθεραπεία για τη βελτίωση των λεπτών κινητικών δεξιοτήτων και τη μείωση του βαθμού αυτοδιεγερτικών συμπεριφορών.

Δραστηριότητα ανάλυσης βίντεο:

Οι συμμετέχοντες παρακολουθούν ένα βίντεο με μια στρατηγική παρέμβασης συμπεριφοράς και αξιολογούν την αποτελεσματικότητά της.

Παράρτημα 6

Αρχές συμπεριφοράς: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Οπτικό βοήθημα :

Ο εκπαιδευτής χρησιμοποιεί ένα οπτικό βοήθημα, όπως έναν πίνακα ή ένα διάγραμμα, για να εξηγήσει το μοντέλο ABC της συμπεριφοράς. Για παράδειγμα, ο εκπαιδευτής μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα διάγραμμα για να αποσαφηνίσει τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται τα "πρότερα ερεθίσματα", οι συμπεριφορές και οι συνέπειες.

Δραστηριότητα παιχνιδιού ρόλων:

Οι συμμετέχοντες προσομοιώνουν το Μοντέλο συμπεριφοράς ABC για να το κατανοήσουν καλύτερα. Για παράδειγμα, οι συμμετέχοντες εξασκούνται στη συλλογή δεδομένων ABC παρατηρώντας ένα σενάριο στο οποίο ένα "πρότερο" γεγονός οδηγεί σε μια συμπεριφορά που ακολουθείται από μια συνέπεια.

Σενάριο 1:

Συμπεριφορά-στόχος: Ένα παιδί αρπάζει ένα παιχνίδι από ένα άλλο παιδί και αρνείται να το επιστρέψει.

Πιθανά "πρότερα" ερεθίσματα: Το παιδί βλέπει ένα άλλο παιδί να παίζει με ένα παιχνίδι, θέλει να παίζει με το ίδιο παιχνίδι αλλά δεν του αρέσει να μοιράζεται.

Πιθανές συνέπειες: Το άλλο παιδί κλαίει ή αναστατώνεται, ο δάσκαλος παρεμβαίνει και μαλώνει το παιδί που συνεχίζει να παίζει με το παιχνίδι.

Σενάριο 2:

Συμπεριφορά-στόχος: Ένα παιδί εκνευρίζεται κατά τη διάρκεια παιχνιδιού με τουβλάκια, πετάει τα τουβλάκια και φωνάζει.

Πιθανά "πρότερα" ερεθίσματα: Τα τουβλάκια πέφτουν συνέχεια, το παιδί δεν μπορεί να φτιάξει την κατασκευή που φανταζόταν και δεν μπορεί να διαχειριστεί τον εκνευρισμό του.

Πιθανές συνέπειες: Ο δάσκαλος προσφέρει βοήθεια ή ανακατευθύνει το παιδί, τα άλλα παιδιά αναστατώνονται και το παιδί κάνει διάλειμμα.

Ομαδική δραστηριότητα: Οι συμμετέχοντες μπορούν να εργαστούν σε ομάδες για να βρουν παραδείγματα θετικής και αρνητικής ενίσχυσης από την καθημερινότητα.

Παράρτημα 7

Λειτουργίες συμπεριφοράς: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Ανάλυση μελέτης περίπτωσης:

Οι συμμετέχοντες αναλύουν μια μελέτη περίπτωσης ενός ατόμου με ΔΑΦ και εντοπίζουν τις διάφορες λειτουργίες της συμπεριφοράς. Για παράδειγμα, η μελέτη περίπτωσης μπορεί να περιγράψει ένα άτομο που επιδίδεται σε αυτοτραυματική συμπεριφορά για να ξεφύγει από μια απαιτητική εργασία.

Μελέτη περίπτωσης 1:

Η Ρέιτσελ κάθεται στην τάξη. Όταν ο δάσκαλος αρχίζει να διαβάζει μια ιστορία, η Ρέιτσελ αρχίζει να μιλάει δυνατά και διαταράσσει την ομάδα. Ο δάσκαλος έχει παρατηρήσει ότι η Ρέιτσελ επιδεικνύει αυτή τη συμπεριφορά μόνο όταν ο ίδιος μιλάει με άλλα παιδιά

Λειτουργία της συμπεριφοράς: Συμπεριφορά που επιδιώκει την προσοχή. Η Ρέιτσελ συμπεριφέρεται με αυτόν τον τρόπο για να τραβήξει την προσοχή του δασκάλου και των άλλων παιδιών της ομάδας.

Μελέτη περίπτωσης 2:

Ο Μαξ παίζει με τουβλάκια κατά τη διάρκεια του ελεύθερου παιχνιδιού. Όταν ένα άλλο παιδί ρίχνει κατά λάθος τον πύργο του και προσπαθεί να παίξει με τα τουβλάκια, ο Μαξ αρχίζει να κλαίει δυνατά και αρνείται να μοιραστεί τα τουβλάκια του. Ο δάσκαλος έχει παρατηρήσει ότι ο Μαξ συμπεριφέρεται με αυτόν τον τρόπο μόνο όταν κάποιος προσπαθεί να πάρει τα παιχνίδια του.

Η λειτουργία της συμπεριφοράς είναι η απτή ενίσχυση. Ο Μαξ συμπεριφέρεται με αυτόν τον τρόπο για να αποφύγει να μοιραστεί τα τουβλάκια του, και να λάβει την προσοχή και την παρηγοριά του δασκάλου

Ομαδική δραστηριότητα:

Οι συμμετέχοντες εντοπίζουν τις λειτουργίες της συμπεριφοράς σε πραγματικά σενάρια. Για παράδειγμα, οι συμμετέχοντες μπορούν να εργαστούν σε ομάδες για να προσδιορίσουν τη λειτουργία της συμπεριφοράς όταν ένα παιδί ξεσπά στο σουπερμάρκετ.

Μελέτη περίπτωσης:

Η Έμιλι βρίσκεται σε ένα σούπερ μάρκετ με τη μητέρα της. Η Έμιλι αρχίζει να ξεσπάει όταν η μητέρα της της λέει ότι δεν μπορεί να αγοράσει την αγαπημένη της σοκολάτα επειδή είναι ανθυγιεινή. Η μητέρα της Έμιλι έχει παρατηρήσει ότι επιδεικνύει αυτή τη συμπεριφορά μόνο στο σουπερμάρκετ και μόνο όταν της λένε ότι δεν μπορεί να πάρει ένα συγκεκριμένο αντικείμενο.

Δραστηριότητα παιχνιδιού ρόλων:

Οι συμμετέχοντες προσομοιώνουν τις διάφορες λειτουργίες της συμπεριφοράς με σκοπό να τις κατανοήσουν καλύτερα. Για παράδειγμα, οι συμμετέχοντες μπορούν να υποδυθούν ένα σενάριο όπου ένα άτομο επιδεικνύει μια συμπεριφορά για να τραβήξει την προσοχή.

Παράρτημα 8

Εισαγωγή 2^{ης} Ημέρας: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Δραστηριότητα παγοθραύστη: Παιχνίδι ονομάτων

Δίνονται προκατασκευασμένες κάρτες στους συμμετέχοντες τριών κατηγοριών (πρότερο ερέθισμα, συμπεριφορά, συνέπεια). Βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχοντες έχουν πολλές κάρτες και ζητήστε τους να βρουν άλλους των οποίων οι κάρτες δημιουργούν μια λογική ακολουθία ABC.

Δίνονται προκατασκευασμένες κάρτες στους συμμετέχοντες τριών κατηγοριών (πρότερο ερέθισμα, συμπεριφορά, συνέπεια). Βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχοντες έχουν πολλές κάρτες και ζητήστε τους να βρουν άλλους των οποίων οι κάρτες δημιουργούν μια λογική ακολουθία ABC.

Μόλις σχηματιστούν μικρές ομάδες, ζητήστε τους να συνδέσουν τις ακολουθίες ABC τους για να δημιουργήσουν μια μεγαλύτερη αλυσίδα ή ιστορία. Προτείνετε τους να αλλάξουν τις κάρτες με τις συνέπειες για να συζητήσουν πώς διαφορετικές συνέπειες θα μπορούσαν να αλλάξουν τη συμπεριφορά στο επόμενο μέρος της αλυσίδας. Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει εν συντομία την αλυσίδα συμπεριφοράς της και να συζητήσουν τυχόν ενδιαφέροντα συμπεράσματα που έκαναν σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι συνέπειες μπορούν να επηρεάσουν τις επόμενες συμπεριφορές.

Παραδείγματα καρτών:

Πρότερα ερεθίσματα:

Ο γονιός λέει στο παιδί ότι ήρθε η ώρα να καθαρίσει.

Το παιδί δεν έχει φάει εδώ και αρκετές ώρες.

Το παιδί βρίσκεται σε ένα θορυβώδες περιβάλλον.

Συμπεριφορές:

Το παιδί εκνευρίζεται.

Το παιδί απομακρύνεται και αρνείται να μιλήσει.

Το παιδί χτυπά ένα άλλο παιδί.

Συνέπειες:

Το παιδί δέχεται την προσοχή ενός ενήλικα.

Δίνεται στο παιδί ένα σνακ.

Το παιδί κάνει ένα διάλειμμα σε έναν ήσυχο χώρο.

Ένας ενήλικας απομακρύνει το παιδί από την κατάσταση.

Παράρτημα 9

Μέτρηση της συμπεριφοράς: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Δραστηριότητα «Παιχνίδι ρόλων»:

Οι συμμετέχοντες θα παίξουν ένα σενάριο για να προσομοιώσουν τη μέτρηση της συμπεριφοράς. Για παράδειγμα, ένας συμμετέχων μπορεί να υποδυθεί ένα άτομο με ΔΑΦ που επιδεικνύει προκλητική συμπεριφορά, ενώ άλλοι μετρούν τη συμπεριφορά.

Δραστηριότητα ανάλυσης βίντεο

Υλικά:

Προεπιλεγμένα σύντομα βίντεο κλιπ (2-5 λεπτά το καθένα) με παιδιά με ΔΑΦ που επιδεικνύουν συμπεριφορές-στόχους.

Φύλλα δεδομένων μέτρησης της συμπεριφοράς για κάθε συμμετέχοντα (π.χ. φύλλα καταγραφής συχνότητας, διάρκειας, μεσοδιαστήματος).

Οδηγίες:

Ορίστε εν συντομία τη συμπεριφορά-στόχο που πρόκειται να μετρηθεί και δείτε πώς θα χρησιμοποιήσετε το φύλλο δεδομένων.

Παίξτε ένα video clip. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να καταγράψουν ο καθένας μόνος του, δεδομένα σχετικά με τη συμπεριφορά-στόχο.

Επαναλάβετε το κλιπ (μπορεί να χρειαστεί να το παίξετε πολλές φορές).

Ζητήστε από την ομάδα να συγκρίνει τα δεδομένα της και να συζητήσει τυχόν διαφορές.

Ελέγξτε τις σωστές μετρήσεις ως ομάδα.

Ομαδική συζήτηση:

Οι συμμετέχοντες καλούνται να μοιραστούν τις εμπειρίες τους από τη μέτρηση της συμπεριφοράς και πώς τους βοήθησε να εντοπίσουν τις προκλητικές συμπεριφορές..

Παράρτημα 10

Λειτουργική αξιολόγηση συμπεριφοράς: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Μελέτη περίπτωσης

Ο Tommy είναι ένα παιδί 3 ετών που πηγαίνει νηπιαγωγείο. Οι δάσκαλοί του έχουν ενημερώσει τα άλλα μέλη της σχολικής ομάδας ότι επιδεικνύει προκλητική συμπεριφορά στην τάξη, όπως να χτυπάει, να δαγκώνει και να πετάει αντικείμενα σε συμμαθητές και δασκάλους. Επιπλέον, ο Tommy αναστατώνεται συχνά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, μεταξύ άλλων φωνάζει, κινείται συνέχεια και δεν μένει καθιστός. Οι γονείς του Tommy ανέφεραν ότι παρουσιάζει παρόμοια συμπεριφορά στο σπίτι, ιδίως όταν απογοητεύεται ή είναι υπερφορτωμένος. Έχει παρατηρηθεί ότι ο Tommy δυσκολεύεται να επικοινωνήσει τις ανάγκες του, με αποτέλεσμα να εκνευρίζεται όταν δεν μπορεί να εκφράσει τον εαυτό του.

Για την αντιμετώπιση της προκλητικής συμπεριφοράς του Tommy, το προσωπικό του νηπιαγωγείου θα πραγματοποιήσει μια λειτουργική αξιολόγηση συμπεριφοράς (ΛΑΣ) για να καθορίσει τη λειτουργία της. Η λειτουργική αξιολόγηση συμπεριφοράς θα περιλαμβάνει την παρατήρηση του Tommy στην τάξη, τη συζήτηση με τους γονείς και τους δασκάλους του και την εξέταση των σχολικών και ιατρικών αρχείων του.

Στόχος της ΛΑΣ είναι να απαντήσει σε ερωτήματα όπως: Τι προκαλεί τη συμπεριφορά του Tommy πριν αυτή εκδηλωθεί; Ποιες συγκεκριμένες ενέργειες επιδεικνύει όταν νιώθει αναστατωμένος ή εκνευρισμένος; Ποια είναι τα αποτελέσματα των πράξεών του και ποιον ή ποιους σκοπούς εκπληρώνουν οι πράξεις του;

Χρησιμοποιώντας τα ευρήματα της ΛΑΣ, το προσωπικό του νηπιαγωγείου μπορεί να δημιουργήσει ένα πλάνο παρέμβασης με στρατηγικές για τον χειρισμό της προκλητικής συμπεριφοράς του Tommy. Το πλάνο παρέμβασης μπορεί να συμπεριλάβει την εκπαίδευση του Tommy σε κατάλληλες εναλλακτικές συμπεριφορές, όπως η χρήση ενός καθορισμένου χώρου χαλάρωσης όταν αισθάνεται αγχωμένος. Επιπλέον, το πλάνο θα μπορούσε να περιλαμβάνει στρατηγικές για την ενίσχυση της καλής συμπεριφοράς και να προσφέρει στον Tommy θετική ενίσχυση για την επίδειξη κατάλληλης συμπεριφοράς.]

Με τη διενέργεια μιας Λειτουργικής Αξιολόγησης Συμπεριφοράς και τη δημιουργία ενός Πλάνου Παρέμβασης, η ομάδα προσχολικής αγωγής θα διαθέτει τα κατάλληλα εργαλεία για να βοηθήσει τον Tommy στην κοινωνική και συναισθηματική του ανάπτυξη και να βελτιώσει τις ακαδημαϊκές του επιδόσεις.

Ομαδική συζήτηση :

Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να συζητήσουν την εμπειρία τους με τη λειτουργική αξιολόγηση της συμπεριφοράς και τους τρόπους με τους οποίους τους βοήθησε να εντοπίσουν τη λειτουργία της προκλητικής συμπεριφοράς.

Παράρτημα 11

Στρατηγικές εξάλειψης της προκλητικής συμπεριφοράς: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Δραστηριότητα παιχνιδιού ρόλων:

Οι συμμετέχοντες θα υποδυθούν ένα σενάριο εφαρμογής στρατηγικών για την εξάλειψη της προκλητικής συμπεριφοράς.

Ομαδική συζήτηση:

Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να μοιραστούν τις εμπειρίες τους από την εφαρμογή στρατηγικών για την εξάλειψη της προκλητικής συμπεριφοράς και πώς τους βοήθησε στη διαχείρισή της.

Πρακτική δραστηριότητα:

Οι συμμετέχοντες θα εφαρμόσουν ομαδικά τις γνώσεις τους σχετικά με τις στρατηγικές εξάλειψης της συμπεριφοράς

Υλικά

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Μελέτες περίπτωσης: Προετοιμάστε αρκετές σύντομες μελέτες περίπτωσης που περιγράφουν προκλητικές συμπεριφορές με σαφή λειτουργία (παρατίθεται παράδειγμα παρακάτω).

Κάρτες με στρατηγικές: Δημιουργήστε ένα σετ καρτών. Κάθε κάρτα θα πρέπει να έχει το όνομα και τη σύντομη περιγραφή μιας διαφορετικής στρατηγικής εξάλειψης της συμπεριφοράς (παραδείγματα παρακάτω).

Οδηγίες:

Ανατρέξτε στις πιο συνηθισμένες στρατηγικές εξάλειψης συμπεριφορών («Απόσβεση», διαφορική ενίσχυση, τιμωρία κ.λπ.).

Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες (3-5 άτομα).

Δώστε σε κάθε ομάδα μια διαφορετική μελέτη περίπτωσης. Τ Οι ομάδες έχουν περιορισμένο χρόνο για να επιλέξουν από την «εργαλειοθήκη» (τις κάρτες στρατηγικής) τις στρατηγικές που πιστεύουν ότι θα ήταν αποτελεσματικές για τη δική τους μελέτη περίπτωσης.

Πρέπει να αιτιολογήσουν γιατί επέλεξαν κάθε στρατηγική και πώς θα την εφαρμόζαν με βάση τη λειτουργία της συμπεριφοράς.

Προτρέψτε τις ομάδες να συζητήσουν και να συνεργαστούν.

Παράδειγμα μελέτης περίπτωσης: Ο Tommy, ένα 4χρονο παιδί με ΔΑΦ, συχνά φωνάζει και κλαίει όταν του παίρνουν ένα αγαπημένο του παιχνίδι. Παρατηρήθηκε ότι η πρόσβαση στο παιχνίδι (απτή λειτουργία) διατηρεί τη συμπεριφορά.

Δείγμα καρτών στρατηγικής:

Απόσβεση («προσχεδιασμένη αγνόηση»): Απόσυρση του ενισχυτή (το παιχνίδι) που ακολουθεί την προκλητική συμπεριφορά.

Διαφορική ενίσχυση άλλης συμπεριφοράς (DRO): Ενίσχυση της απουσίας της προκλητικής συμπεριφοράς (ηρεμία) για καθορισμένες περιόδους..

Εκπαίδευση λειτουργικής επικοινωνίας (FCT): Διδάξτε στον Tommy να ζητάει το παιχνίδι πίσω με τον κατάλληλο τρόπο.

Τροποποίηση του περιβάλλοντος: Βεβαιωθείτε ότι υπάρχουν πολλά διαθέσιμα προτιμώμενα παιχνίδια για να μειωθεί η πιθανότητα σύγκρουσης.

Παράρτημα 12

Άγχος και την επαγγελματική εξουθένωση: Ενδεικτικές δραστηριότητες

Σύντομη παρουσίαση:

Ορισμός του στρες (οξύ vs. χρόνιο) και της επαγγελματικής εξουθένωσης (συναισθηματική εξάντληση, αποπροσωποποίηση, μειωμένη απόδοση).

Συζήτηση:

Πώς εκδηλώνονται στη ζωή των εκπαιδευτικών;

Ποιοι είναι οι στρεσογόνοι παράγοντες στο δικό σας εργασιακό περιβάλλον;

Προσδιορισμός προσωπικών στρεσογόνων παραγόντων & προειδοποιητικών ενδείξεων
Φυλλάδιο:

Λίστα ελέγχου συμπτωμάτων άγχους/εξάντλησης.

Οι συμμετέχοντες σημειώνουν αυτά που βιώνουν.

Εργασία σε μικρές ομάδες:

Μοιραστείτε τις λίστες ελέγχου, συζητήστε τα κοινά σημεία και εντοπίστε τα πρώιμα προειδοποιητικά σημάδια που μπορεί να μην έχουν σημειωθεί.

Τεχνικές διαχείρισης του στρες

Φυλλάδιο:

Κατάλογος τεχνικών διαχείρισης του άγχους (περιλαμβάνονται η ενσυνειδητότητα, η άσκηση, η ανάθεση αρμοδιοτήτων, η διαχείριση του χρόνου κ.λπ.)

Καταιγισμός ιδεών:

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προσθέσουν τυχόν τεχνικές που ήδη χρησιμοποιούν.

Δραστηριότητα «ραντεβού ταχύτητας»:

Οι συμμετέχοντες εναλλάσσονται σε ζεύγη, μοιράζονται εν συντομία τις πιο αποτελεσματικές μεθόδους κατά του στρες και δοκιμάζουν μία νέα ιδέα από τον παρτενέρ τους.

Πρόληψη και σχέδιο δράσης

Δώστε έμφαση: Η προληπτική διαχείριση του άγχους είναι εξαιρετικά σημαντική

Ατομική εργασία:

Καθοδηγήστε τους συμμετέχοντες στη δημιουργία ενός εξατομικευμένου σχεδίου δράσης.

Επιλέξτε 2-3 τεχνικές διαχείρισης του άγχους

Προσδιορίστε τα εμπόδια που μπορεί να αντιμετωπίσουν

Δημιουργήστε στρατηγικές για συνεχή εφαρμογή (πότε, πού, πόσο συχνά θα εξασκούνται)

Υποστήριξη και πόροι

Συζητήστε για τα διαθέσιμα μέσα υποστήριξης στο σχολείο (καθοδήγηση, συμβουλευτική κ.λπ.).

Παρέχετε κατάλογο εξωτερικών πόρων (τηλεφωνικές γραμμές ψυχικής υγείας, διαδικτυακές κοινότητες).